

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 10/16
Λουξεμβούργο, 4 Φεβρουαρίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-336/14
Sebat Ince

Το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται, υπό προϋποθέσεις, στην επιβολή κυρώσεων για την άνευ αδείας στη Γερμανία διασυννοριακή πρακτορεία αθλητικών στοιχημάτων

Τούτο ισχύει ιδίως στο μέτρο που το προϋφιστάμενο κρατικό μονοπώλιο, το οποίο κρίθηκε από τα γερμανικά δικαστήρια αντίθετο προς το δίκαιο της Ένωσης, στην πράξη διατηρήθηκε

Ενώπιον του Amtsgericht Sonthofen (ειρηνοδικείου του Sonthofen, Γερμανία), η γερμανική εισαγγελική αρχή κατηγορεί την S. Ince ότι προέβη, χωρίς να διαθέτει την απαιτούμενη διοικητική άδεια, σε πρακτορεία αθλητικών στοιχημάτων μέσω μηχανήματος παιγνίων που είχε εγκαταστήσει σε αθλητικού χαρακτήρα μπαρ στη Βαυαρία. Η αυστριακή εταιρία για λογαριασμό της οποίας συγκέντρωνε τα εν λόγω στοιχήματα διέθετε άδεια διοργανώσεως αθλητικών στοιχημάτων μόνο στην Αυστρία και όχι στη Γερμανία.

Οι κατηγορίες σε βάρος της S. Ince αφορούν καταρχάς το πρώτο εξάμηνο του 2012, διάστημα κατά το οποίο οι διατάξεις της **κρατικής συμφωνίας περί τυχερών παιγνίων του 2008**¹ καθιέρωναν κρατικό μονοπώλιο όσον αφορά τη διοργάνωση και την πρακτορεία αθλητικών στοιχημάτων στη Γερμανία. Οι διατάξεις αυτές απαγόρευαν την άνευ αδείας διοργάνωση και πρακτορεία αθλητικών στοιχημάτων και απέκλειαν τη χορήγηση τέτοιων αδειών σε ιδιωτικούς φορείς. Μετά την έκδοση των αποφάσεων του Δικαστηρίου Stoß κ.λπ. και Carmen Media Group², όλα τα γερμανικά δικαστήρια τα οποία εκλήθησαν να αποφανθούν εάν το μονοπώλιο αυτό ήταν σύμφωνο με το δίκαιο της Ένωσης κατέληξαν, σύμφωνα με το Amtsgericht Sonthofen, στο συμπέρασμα ότι τούτο δεν συνέβαινε. Εντούτοις, τα εν λόγω δικαστήρια διαφωνούν ως προς τις συνέπειες που πρέπει να συναχθούν από τον παράνομο χαρακτήρα του εν λόγω μονοπωλίου. Ειδικότερα, ορισμένα εξ αυτών διερωτώνται αν στους ιδιωτικούς φορείς θα πρέπει να εφαρμόζεται μια **πλασματική διαδικασία αδειοδότησεως**, εξετάζοντας, κατά περίπτωση, εάν οι εν λόγω φορείς πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες προβλέπονται για τους φορείς του κρατικού μονοπωλίου. Κατά το Amtsgericht Sonthofen, κανένας ιδιωτικός φορέας δεν έλαβε άδεια κατά το πέρας της εν λόγω πλασματικής διαδικασίας αδειοδότησεως.

Οι κατηγορίες σε βάρος της S. Ince αφορούν επίσης το δεύτερο εξάμηνο του 2012, διάστημα κατά το οποίο η διοργάνωση και η πρακτορεία αθλητικών στοιχημάτων διέπονταν από την **τροποποιητική συμφωνία περί τυχερών παιγνίων του 2012**³. Η συμφωνία αυτή περιέχει **ρήτρα περί διοργανώσεως αθλητικών στοιχημάτων για δοκιμαστική περίοδο**, κατά την οποία οι ιδιωτικοί φορείς μπορούν να λάβουν, για περίοδο επτά ετών από την έναρξη ισχύος της εν λόγω συμφωνίας, άδεια διοργανώσεως αθλητικών στοιχημάτων. Από τη στιγμή χορηγήσεως της σχετικής άδειας, οι πράκτορες του διοργανωτή μπορούν να λάβουν άδεια συγκεντρώσεως των στοιχημάτων για λογαριασμό του. Η υποχρέωση λήψεως άδειας έχει εφαρμογή στους ήδη δραστηριοποιούμενους δημόσιους διοργανωτές και στους πράκτορές τους μόνο μετά την πάροδο

¹ Staatsvertrag zum Glücksspielwesen συναφθείσα μεταξύ των γερμανικών Länder, η οποία ίσχυσε μεταξύ 1^{ης} Ιανουαρίου 2008 και 31ης Δεκεμβρίου 2011. Εντούτοις, οι κανόνες της εν λόγω συμφωνίας εξακολουθούν να ισχύουν σε όλα τα Länder (με εξαίρεση το Land του Schleswig-Holstein) μέχρι τη θέση σε ισχύ νέας συμφωνίας.

² Αποφάσεις του Δικαστηρίου της 8ης Σεπτεμβρίου 2010, Stoß κ.λπ. (C-316/07, C-358/07 έως C-360/07, C-409/07 και C-410/07) και Carmen Media Group (C-46/08), βλ. επίσης AT αριθ. 78/10. Με τις αποφάσεις αυτές το Δικαστήριο έκρινε ότι τα γερμανικά δικαστήρια μπορούσαν θεμιτώς να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι το μονοπώλιο αυτό δεν είναι κατάλληλο προς διασφάλιση, με τρόπο συνεπή και συστηματικό, της επιτεύξεως του σκοπού της καταπολέμησης των κινδύνων εξάρτησης από τα τυχερά παίγνια.

³ Glücksspieländerungsvertrag συναφθείσα μεταξύ των Länder και τεθείσα σε ισχύ στη Βαυαρία την 1η Ιουλίου 2012.

ενός έτους από τη χορήγηση της πρώτης άδειας. Εντούτοις, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών (και μέχρι την επ' ακροατηρίου συζήτηση, της 10ης Ιουνίου 2015, ενώπιον του Δικαστηρίου), καμία από τις 20 προς διάθεση άδειες δεν είχε χορηγηθεί, με συνέπεια ότι κανένας ιδιωτικός φορέας δεν είχε λάβει άδεια διοργανώσεως ή συγκεντρώσεως αθλητικών στοιχημάτων στη Γερμανία. Βάσει των ανωτέρω το Amtsgericht Sonthofen κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το προϋφιστάμενο κρατικό μονοπώλιο, το οποίο κρίθηκε από τα γερμανικά δικαστήρια αντίθετο προς το δίκαιο της Ένωσης, εξακολούθησε να υφίσταται στην πράξη.

Στο πλαίσιο αυτό, το Amtsgericht ερωτά το Δικαστήριο ως προς τις συνέπειες τις οποίες οι διοικητικές και δικαστικές αρχές οφείλουν να αντλήσουν, αφενός, από την έλλειψη συμβατότητας με το δίκαιο της Ένωσης του προϋφιστάμενου κρατικού μονοπωλίου κατά το διάστημα προετοιμασίας της μεταρρυθμίσεως και, αφετέρου, από τη διατήρηση, στην πράξη, του εν λόγω μονοπωλίου μετά τη μεταρρύθμιση του 2012.

Όσον αφορά το διάστημα κατά το οποίο ίσχυαν οι διατάξεις της κρατικής συμφωνίας περί τυχηρών παιγνίων του 2008, το Δικαστήριο, με τη σημερινή απόφασή του, κρίνει ότι, οσάκις η υποχρέωση κατοχής άδειας διοργανώσεως ή πρακτορείας αθλητικών στοιχημάτων εντάσσεται στο πλαίσιο ενός καθεστώτος κρατικού μονοπωλίου το οποίο κρίθηκε από τα εθνικά δικαστήρια αντίθετο προς το δίκαιο της Ένωσης, η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών απαγορεύει στις διωκτικές αρχές κράτους μέλους να επιβάλλουν κυρώσεις για την άνευ αδείας πρακτορεία αθλητικών στοιχημάτων από έναν ιδιωτικό φορέα για λογαριασμό άλλου ιδιωτικού φορέα ο οποίος δεν διαθέτει άδεια διοργανώσεως αθλητικών στοιχημάτων στο κράτος μέλος αυτό, πλην όμως διαθέτει άδεια σε άλλο κράτος μέλος.

Ακόμη και όταν ο ιδιωτικός φορέας μπορεί, θεωρητικώς, να λάβει άδεια διοργανώσεως ή πρακτορείας αθλητικών στοιχημάτων, η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών απαγορεύει την επιβολή τέτοιων κυρώσεων στο μέτρο που η μεν γνώση της διαδικασίας χορηγήσεως τέτοιας άδειας δεν διασφαλίζεται, το δε καθεστώς κρατικού μονοπωλίου επί των αθλητικών στοιχημάτων, το οποίο κρίθηκε από τα εθνικά δικαστήρια αντίθετο προς το δίκαιο της Ένωσης, διατηρήθηκε, παρά τη θέσπιση της διαδικασίας αυτής. Το Δικαστήριο παρατηρεί, συναφώς, ότι η πλασματική διαδικασία αδειοδότησεως δεν ήρε τη διαπιστωθείσα από τα εθνικά δικαστήρια ασυμβατότητα με το δίκαιο της Ένωσης του κρατικού μονοπωλίου.

Επιπλέον, το γεγονός ότι δυνάμει ενός νόμου του Land της Βαυαρίας οι διατάξεις της κρατικής συμφωνίας περί τυχηρών παιγνίων του 2008 εξακολουθούσαν, παρά τη λήξη ισχύος της εν λόγω συμφωνίας στα τέλη του 2011, να εφαρμόζονται στη Βαυαρία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012, έχει ως αποτέλεσμα ότι ορισμένοι τεχνικοί κανόνες που περιλαμβάνονται στον ως άνω νόμο δεν είναι αντιτάξιμοι, όσον αφορά την εν λόγω περίοδο, σε ιδιώτες όπως η S. Ince. Συγκεκριμένα, σε αντίθεση με τη συμφωνία αυτή καθεαυτή, ο ως άνω νόμος⁴ ουδέποτε κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή. Ωστόσο, βάσει οδηγία της Ένωσης⁵ απαιτείται η κοινοποίηση κάθε σχεδίου νομοθετήματος το οποίο περιέχει τεχνικούς κανόνες σχετικά με «υπηρεσία της κοινωνίας των πληροφοριών». Η υποχρέωση αυτή κοινοποιήσεως καταλαμβάνει όχι μόνον τη συμφωνία, αλλά και τον νόμο ο οποίος τη διατηρεί σε ισχύ σε περιφερειακό επίπεδο. Στο Amtsgericht Sonthofen απόκειται να εξακριβώσει αν η S. Ince κατηγορείται ότι παρέβη τεχνικούς κανόνες που θεσπίστηκαν με την κρατική συμφωνία περί τυχηρών παιγνίων του 2008 (όπως είναι η απαγόρευση προσφοράς τυχηρών παιγνίων στο Διαδίκτυο, οι περιορισμοί που επιβάλλονται στη δυνατότητα προσφοράς αθλητικών στοιχημάτων με τη χρήση τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού ή η απαγόρευση διαφημίσεως των τυχηρών παιγνίων στο διαδίκτυο ή με τη χρήση τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού).

Όσον αφορά το διάστημα κατά το οποίο ίσχυε η τροποποιητική συμφωνία περί τυχηρών παιγνίων του 2012, το Δικαστήριο απαντά ότι η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών αντιτίθεται στην επιβολή κυρώσεων από κράτος μέλος για την άνευ αδείας πρακτορεία αθλητικών

⁴ Όπως και οι αντίστοιχοι νόμοι των υπόλοιπων Länder.

⁵ Οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 204, σ. 37), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 98/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998 (ΕΕ L 217, σ. 18).

στοιχημάτων στην επικράτειά του για λογαριασμό οικονομικού φορέα που διαθέτει άδεια σε άλλο κράτος μέλος,

– **οσάκις** η χορήγηση άδειας διοργάνωσης αθλητικών στοιχημάτων εξαρτάται από τη σύναψη συμβάσεως παραχωρήσεως από τον εν λόγω φορέα σύμφωνα με διαδικασία όπως η επίμαχη, εφόσον το Amtsgericht Sonthofen διαπιστώνει ότι η διαδικασία αυτή δεν τηρεί τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας καθώς και την εντεύθεν απορρέουσα υποχρέωση διαφάνειας,

και

– **στο μέτρο που**, παρά τη θέση σε ισχύ εθνικής διατάξεως επιτρέπουσας τη χορήγηση αδειών σε ιδιωτικούς φορείς, **η εφαρμογή των διατάξεων με τις οποίες θεσπίστηκε κρατικό μονοπώλιο** όσον αφορά τη διοργάνωση και πρακτορεία των αθλητικών στοιχημάτων και οι οποίες κρίθηκαν **από τα εθνικά δικαστήρια αντίθετες προς το δίκαιο της Ένωσης εξακολούθησε στην πράξη.**

Το Δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι **η ρήτρα περί διοργάνωσης αθλητικών στοιχημάτων για δοκιμαστική περίοδο δεν ήρε την ασυμβατότητα** με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών του προϋφιστάμενου κρατικού μονοπωλίου στο μέτρο που, λαμβανομένου υπόψη ότι ουδεμία άδεια χορηγήθηκε και ότι οι δημόσιοι φορείς μπορούσαν να συνεχίσουν να διοργανώνουν αθλητικά στοιχήματα, το προϋφιστάμενο καθεστώς εξακολούθησε να εφαρμόζεται στην πράξη, παρά τη μεταρρύθμιση που τέθηκε σε ισχύ το 2012.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582